

KAROLINA KARPUS*

**SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI
„CHRONIĆ CHRONIONE”,
TORUŃ DNIA 12 SIERPNI 2014 R.**

**THE REPORT ON THE CONFERENCE
“TO PROTECT THE PROTECTED”,
TORUŃ THE 12TH OF AUGUST 2014**

<http://dx.doi.org/10.12775/PPOS.2014.038>

STRESZCZENIE

W dniu 12 sierpnia 2014 r. w Toruniu, w Dworze Artusa, odbyła się konferencja pod nazwą „Chronić chronione”, zorganizowana przez Porozumienie Parków Krajobrazowych Polski i Województwo Kujawsko-Pomorskie, przy udziale Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Wydarzenie to stanowi-

* Doktor nauk prawnych, adiunkt w Katedrze Prawa Ochrony Środowiska Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

ło forum wymiany poglądów dotyczących prawnych i praktycznych aspektów ochrony krajobrazu w Polsce. W szczególności przedmiotem dyskusji był projekt nowych polskich przepisów o ochronie krajobrazu.

Słowa kluczowe

Prawo ochrony przyrody; ochrona krajobrazu; nowe polskie przepisy o ochronie krajobrazu.

ABSTRACT

On 12 August 2014, the conference “To protect the protected” took place in Toruń. The conference was organized by the Union of Landscape Parks of Poland and the Kuyavian-Pomeranian Voivodeship in cooperation with the Voivodeship Fund for Environmental Protection and Water Management in Toruń. This event provided a forum for the exchange of views on legal and practical aspects of landscape protection in Poland. In particular, the most discussed issue was the bill of the new Polish provisions on the protection of landscape.

Keywords

Nature conservation law; landscape protection; new Polish provisions on the protection of landscape.

W dniu 12 sierpnia 2014 r. w Toruniu, w Dworze Artusa, odbyła się konferencja pod nazwą „Chronić chronione”, zorganizowana przez Porozumienie Parków Krajobrazowych Polski i Województwo Kujawsko-Pomorskie, przy udziale Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Piotr Całbecki – powitał zgromadzonych gości, złożył podziękowania organizatorom i podmiotom współpracującym za trud włożony w przygotowanie konferencji, oraz przedstawił główne cele planowanej debaty. Do celów tych zaliczył przede wszystkim wymianę poglądów między praktykami prawa ochrony przyrody (pracownikami parków narodowych oraz administracji leśnej) i przedstawicielami doktryny prawa ochrony środowiska odnośnie zagadnienia ochrony krajobrazu w Polsce oraz sta-

tusu prawnego parków krajobrazowych i wyzwań związanych z wykonywanymi przez nie zadaniami. Oś dyskusji odnośnie prawnych aspektów ochrony krajobrazu stanowił projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, złożony do łaski marszałkowskiej w dniu 28 czerwca 2013 r. przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (druk sejmowy nr 1525)¹. Natomiast debata na temat statusu prawnego parków krajobrazowych toczyła się przede wszystkim na tle rozwiązań prawnych ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody² (stan *de lege lata* i postulaty *de lege ferenda*).

W trakcie konferencji ogłoszono dziewięć referatów:

- *Ochrona krajobrazu na obszarach chronionych w kontekście ustawy krajobrazowej* – Olgierd Dziekoński (Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP);
- *Ochrona krajobrazu w kontekście Europejskiej Konwencji Krajobrazowej* – Piotr Otawski (Wiceminister Środowiska, Główny Konserwator Przyrody);
- *Lokalizacja i budowa lądowych farm wiatrowych. Informacja o wynikach kontroli* – Tomasz Emiljan (Dyrektor Departamentu Infrastruktury NIK);
- *Wzmacnianie roli marszałka – organu ochrony przyrody w procesie ochrony krajobrazu i przyrody* – dr hab. Adam Habuda (Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk);
- *Państwowe i samorządowe organy ochrony przyrody – kompetencje, relacje, zasady współpracy, skuteczność działań* – dr Karolina Karpus (Uniwersytet Mikołaja Kopernika);
- *Doświadczenia województwa kujawsko-pomorskiego w problematyce ochrony krajobrazu* – Mariusz Leszczyński (Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku);

¹ Zob.: <http://orka.sejm.gov.pl/Druki7ka.nsf/0/E0EC31AF25E44523C-1257BA4002A90F4/%24File/1525.pdf>

² Tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.

- *Ład przestrzenny na obszarach parków krajobrazowych i związane z tym problemy administracji parków* – Jerzy Zawartka (Dyrektor Zespołu Małopolskich Parków Krajobrazowych);
- *Praktyczna ochrona krajobrazu i przyrody w parkach krajobrazowych w Polsce – propozycje niezbędnych rozwiązań prawnych* – Marek Broda (Dyrektor Zespołu Śląskich Parków Krajobrazowych i Przewodniczący Prezydium Porozumienia Parków Krajobrazowych Polski);
- *Plany Ochrony Parków Krajobrazowych i ich rola w ochronie krajobrazu i przyrody* – Marian Tomoń (Dyrektor Brodnickiego Parku Krajobrazowego).

W dyskusji towarzyszącej poszczególnym wystąpieniom oraz części, stanowiącej podsumowanie konferencji, pojawiało się wiele wątków dotyczących zarówno aspektów prawnych, jak i organizacyjnych oraz praktycznych.

W aspekcie prawnym organizatorzy, prelegenci i pozostali uczestnicy konferencji dyskutowali nad potrzebą prawnego uregulowania ładu przestrzennego w związku z potrzebą ochrony krajobrazu. Pozytywnie oceniono wysiłek ustawodawcy polegający na wprowadzeniu w projekcie prezydenckiej ustawy po raz pierwszy definicji elementu otoczenia, jakim jest krajobraz. Następnie szeroko analizowano korzyści z tym związane, dotyczące elementu społecznego (przede wszystkim – uporządkowanie reguł umieszczania reklam w przestrzeni publicznej, opłata od reklam), jak i ochrony przyrody (opóźnionego wdrożenia Europejskiej Konwencji Krajobrazowej³, propozycji nowego instrumentu – audytu krajobrazowego, oceny rozwiązań prawnych dotyczących lokalizacji masztów wiatrowych w kontekście ochrony krajobrazu i ochrony przed emisjami). Część biorących udział w dyskusji uczestników sygnalizowało przy tym potrzebę dokonania szerokiej oceny co do wpływu planowanych zmian prawnych na sytuację gospodarczą jednostek samorządu terytorialnego z jednej strony, a przedsiębiorców, rolników i innych podmiotów indywidualnych z drugiej strony.

³ Sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r., Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98.

Z uwagi na to, że w projekcie prezydenckiej ustawy wprowadzone zostały nowe przepisy dotyczące statusu parku krajobrazowego (w tym zwłaszcza odnoszące się do ich tworzenia i likwidacji, zakazów wprowadzanych na ich terenie, kompetencji dyrektora parku krajobrazowego, planu ochrony), uczestnicy konferencji przedstawiali w swoich wypowiedziach w trakcie dyskusji szereg kwestii natury szczegółowej co do aktualnych doświadczeń, potrzeb i problemów pracowników administracji parków krajobrazowych. Część dyskutantów, oceniając pozytywnie sam fakt dostrzeżenia przez ustawodawcę konieczności uporządkowania dotychczasowych rozwiązań prawnych, wskazywało jednakże na to, iż w niewystarczającym jednak stopniu wykorzystano przy opracowaniu projektu doświadczenia pracowników administracji parków krajobrazowych. W ocenie osób występujących, w świetle wcześniejszych doświadczeń, prowadzić to może do sytuacji, w której nowe instrumenty prawne z uwagi na niewłaściwą konstrukcję nie przyczynią się do osiągnięcia zakładanych celów.

Wystąpienia prelegentów oraz wypowiedzi dyskutantów zostały podsumowane przez organizatorów konferencji w ostatniej jej części. Organizatorzy podzielili ocenę dyskutantów o potrzebie przedstawienia wyników konferencji na szerszym forum deklarując wolę przesłania materiałów konferencyjnych przedstawicielom władzy publicznej. Następnie po formalnym jej zamknięciu uczestnicy zostali zaproszeni na okolicznościowy poczęstunek.

